

Pravidlá tvorby bibliografických odkazov na informačné zdroje podľa ISO 690 (2010)

A. Stručné pravidlá pre výber a formu prvkov pre bibliografický odkaz

- pri tvorbe bibliografických odkazov podľa nižšie uvedených schém je dôležité zachovať predpísané poradie údajov, interpunkciu aj medzery
- názvové údaje (názov aj podnázov) píšeme kurzívou
- priezviská všetkých autorov (primárna + sekundárna zodpovednosť) sa uvádzajú verzálkami
- primárneho autora zaznamenáme v podobe: PRIEZVISKO, Meno; ostatných môžeme uviesť v takej forme, ako boli uvedení v dokumente a spájame ich cez „a“: PLACHOVÁ, Beata a Jana ORAVCOVÁ
- v prípade 4 a viacerých autorov uvidíme len prvého s označením „et al.“: HUDÁK, Peter, et al.
- v prípade viacerých miest vydania a vydateľov uvádzame len prvé miesto vydania a prvého vydavateľa
- pokiaľ sa miesto vydania alebo vydateľ v dokumente neuvádza, ale je všeobecne známy, MÔŽE byť tento údaj doplnený a uvedený v hranatých zátvorkách, inak sa vynecháva
- pokiaľ sa uvádza dátum copyrightu, zaznamená sa ako cop1999 alebo ©1999
- v prípade, že nie je možné zistiť dátum vydania, ani ho odvodiť, používame označenie „n.d.“ (no date)
- numerácia a paginácia sa pri citovaní príspevkov v seriáloch uvádza tak, ako sa vyskytuje: vol.6, no.3, s. 5-15 alebo v skrátenej forme: 6(3), 5-15
- pri seriáloch uvádzame celé rozpätie vydávania, napr. 1999- , 1990-1999
- v prípade citovania príspevkov v monografii a zborníku používame pred označením zdroja „In:“, avšak v prípade príspevkov v seriáli toto označenie *môžeme* vynechať
- akékoľvek *povinné* údaje získané z iného zdroja, popr. doplnky k nim sa uvádzajú v hranatých zátvorkách
- pokiaľ sa niektoré predpísané povinné údaje nevyskytujú, vynechajú sa (napr. ISBN, ISSN, edícia, dátum aktualizácie a revízie, atď.)
- do akejkoľvek pozície najvhodnejšej pre konkrétny údaj je možné doplniť poznámky

- bibliografické odkazy končia bodkou, v prípade, že posledným údajom je adresa webovej stránky, bodku nepoužívame

B. Pravidlá pre štruktúru bibliografických odkazov

Vytvorenie správnej štruktúry bibliografického odkazu predpokladá determinovanie *komplexnosti* a *druhu* citovaného dokumentu. Je potrebné rozlíšiť, či citujeme tlačený, netlačený alebo elektronický zdroj a či citujeme:

- I. dokument ako *celok* (celú monografiu, zborník, celý seriál, atď.),
- II. *príspevok* v dokumente (článok v zborníku alebo v seriáli),
- III. *časť*¹ dokumentu (konkrétny zväzok z viacväzkového dokumentu, heslo v slovníku, kapitolu z monografie, atď.),
- IV. *cez iný* (sekundárny, sprostredkujúci) *zdroj* (v prípade, ak chceme citovať originálny dokument, ktorý sme nemali k dispozícii, ale len vo forme odkazu v sprostredkujúcom dokumente).

C. Všeobecné schémy a konkrétne príklady bibliografických odkazov²

hrubo označené = povinné údaje, ostatné sú nepovinné

* = údaje špecifické len pre určitý druh dokumentu

I. DOKUMENTY AKO CELKY

1. Tlačené monografie a podobné tlačené monografické publikácie (zborníky)

Primárna zodpovednosť. *Názov: Podnázov. Vydanie*³. Sekundárna zodpovednosť. **Miesto vydania: Názov vydavateľa, Rok vydania. Názov edície, číslo edície. ISBN. *Lokácia⁴.**

1 autor:

KATUŠČÁK, Dušan. *Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce*. 2. dopln. vyd. Bratislava: Stimul, 1998. ISBN 80-85697-82-3.

2-3 autori:

CORBELL, Jean-Claude a Ariane ARCHAMBAULTOVÁ. *Obrázkový slovníček: slovenčina/angličtina*. Bratislava: Fortuna Print, 2006. ISBN 80-89144-57-8.

4 a viacerí autori:

¹ Za časť dokumentu považujeme akúkoľvek kapitolu alebo heslo, ktorých autor je totožný s autorom celku (platí to aj pri kolektívnej zodpovednosti). V prípade napr. terminologických slovníkov zostavených kolektívom autorov, pri ktorých heslách sa autorská zodpovednosť mení, chápeme tieto heslá ako príspevky do zborníka.

² V čase spracovania prílohy nebola dostupná slovenská interpretácia štandardu ISO 690 (2010). Schémy a príklady sú vytvorené na podklade anglickej verzie štandardu ISO 690 (2010). V prípade absentujúcich príkladov boli schémy odvodené a prebraté z príspevku L. Lichnerovej (2009).

³ Povinné, ak nejde o 1. vydanie.

⁴ Povinný údaj len pre tie dokumenty, ktorých počet exemplárov je limitovaný a nie sú bežne dostupné – napr. pre staré tlače.

PÁLKA, Ondřej, et al. *Rozum do vrecka: malá vrecková encyklopédia*. 4. preprac. a dopln. vyd. Translation Juraj BLICHA. Bratislava: Mladé letá, 1978.

stará tlač:

Tyrnauerischer Schreib-Kalender: auff das Jahr... M.DC.LXXXIII. Gedruckt zu Tyrnau: in der Academischen Druckerey durch Matthiam Srnensky, [1682]. Budapešť: MTAK: R. 827.

2. Tlačené seriálové publikácie (časopisy)

Názov: Podnázov. Vydanie. Miesto vydania: Názov vydavateľa, rozpätie vydávania. ISSN.

- časopis s ukončeným vydávaním:

Knižnica: časopis pre knižnú kultúru. Martin: Matica slovenská, 1949-1958.

- časopis s neukončeným (pokračujúcim) vydávaním:

Historická geografie. Praha: Historický ústav AV ČR, 1968- . ISSN 0323-0988.

3. Patentové dokumenty

Primárna zodpovednosť. Názov vynálezu: Podnázov. Krajina alebo vydávajúca organizácia, Označenie a číslo patentu. Dátum publikovania.

CARL ZEISS JENA, VEB. *Anordnung zur lichtelektrischen Erfassung der Mitte eines Lichtfeldes*. Switzerland, Patentschrift 608626. 1979-01-15.

4. Normy

Označenie a číslo normy: Rok zavedenia do platnosti, Názov.

STN ISO 690:1998, *Dokumentácia - Bibliografické odkazy - Obsah, forma a štruktúra*.

5. Legislatívne dokumenty

Označenie a číslo LD/Rok publikovania a skratka dokumentu Názov.

Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

6. Nepublikované dokumenty (rukopisy, osobná komunikácia, prednášky)

Primárna zodpovednosť. Pracovná adresa autora. Názov. Označenie dokumentu.

KUCIANOVA, Anna. Slovenská národná knižnica, Nám. J. C. Hronského 1, Martin. *Bibliografia*. Rukopis.

KUCIANOVA, Anna. Slovenská národná knižnica, Nám. J. C. Hronského 1, Martin. *Štandardy*. Osobná komunikácia.

7. Kartografické, zvukové a grafické dokumenty, hudobniny, filmy a videozáznamy, mikrodokumenty, atď.

Primárna zodpovednosť. Názov: Podnázov [označenie média]⁵. *Mierka mapy. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Názov vydavateľa, Rok vydania. Názov edície, označenie edície. Štandardné číslo.

- kartografický dokument:

Chorvátsko [mapa]. 1:1 000 000. [Bratislava: Petit Press], n.d.

- film:

Sol' nad zlato [film na DVD]. Réžia Martin HOLLÝ. Bratislava: Slovenský filmový ústav, 2010. Zlatá kolekcia slovenských rozprávok.

- zvukový dokument:

Long Tall Dexter, the Savoy sessions [zvukový disk]. New York: Savoy, 1976.

- hudobnina:

BACH, C.PH.E. *Sonate G-moll für Violine und obligates Cembalo* [partitúra]. Herausgegeben von Anne Marlene GURGEL. Leipzig: Peters, 1981.

- grafický dokument:

JIROUŠEK, Alexander. *Vysoké Tatry* [fotografia]. Košice: Agentúra Sáša, n.d.

1. Elektronické monografické publikácie, webové stránky, počítačové programy

Primárna zodpovednosť. Názov: Podnázov [označenie média]⁶. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Názov vydavateľa, Dátum vydania. Dátum aktualizácie/revízie [Dátum citovania]. Názov edície, číslo zväzku. ISBN. Dostupnosť a prístup

KAFKA, Franz. *The Trial* [online]. Translated by David WYLLIE. Projekt Gutenberg, 2005. Updated 2006-03-08 [cit. 2006-06-05]. Dostupné na:
<http://www.gutenberg.org/dirs/etext05/ktrial1.txt>

ZECHENTER-LASKOMERSKÝ, Gustáv Kazimír. *Cestovanie z Viedne do Chorvátskej r. 1846* [online]. Zlatý fond denníka SME, 2010 [cit. 2011-08-13]. Dostupné na:
http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1325/Zechenter-Laskomersky_Cestovanie-z-Viedne-do-Chorvatskej-r-1846

Firemník [online databáza]. Nižný Klátov: Goalnet, ©2011 [cit. 2011-08-11]. Dostupné na:
<http://www.firemnik.sk/>

⁵ Používame nasledovné formulácie na označenie média, popr. kombinácie: [Braillovo písmo], [mapa],[kinofilm], [film], [filmová páska], [glóbus], [mikrofiš], [fotografia], [mikrofilmová cievka], [partitúra], [zvukový disk], [videokazeta], [CD], [DVD], [diapozitív], [vysielenie], [rytina], [akvarel], [litografia], atď.

⁶ Pre označenie média vyberieme jeden z nasledovných výrazov: [online], [disk] alebo uvedieme bližšiu špecifikáciu: [online databáza], [počítačový program], [elektronický mail], [digitálny obrázok], [audiosúbor].

2. Elektronické seriály

Názov: Podnázov [označenie média]⁷. Vydanie. Miesto vydania: Názov vydavateľa, rozpätie vydávania [Dátum citovania]. ISSN. Dostupnosť a prístup

Verejné zdravotníctvo: časopis Slovenskej zdravotníckej univerzity [online]. [Bratislava]: Fakulta verejného zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, 2004- [cit. 2011-07-07]. ISSN 1337 -1789. Dostupné na: <http://verejnezdravotnictvo.szu.sk/>

II. PRÍSPEVKY

1. Príspevky v tlačenej monografickej publikácii (zborníku)

Primárna zodpovednosť za príspevok. Názov príspevku. Poznámky k príspevku. In: Hlavná zodpovednosť za zdrojový dokument. Názov zdrojového dokumentu: Podnázov. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť za zdrojový dokument. Miesto vydania: Názov vydavateľa, Rok vydania, Numerácia⁸, rozsah strán. Názov edície, číslo zväzku. ISBN.

MAŤAŠÍK, Andrej. Kresťanstvo a divadelné umenie na Slovensku. In: RYDLO, Jozef M., zost. *Renovatio spiritualis*. Bratislava: Lúč, 2003, s. 531-536. ISBN 80-7114-433-3.

SLEZÁKOVÁ, Tatiana. Úloha učiteľa pri uvádzaní rómskeho žiaka do vyučovacieho procesu. In: *Osobnosť učiteľa Rómov: zborník referátov z 3. medzinárodnej konferencie konanej dňa 28. novembra 2002 v Nitre*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2002, s. 75-77. ISBN 80-8050-590-X.

2. Príspevky v tlačenej seriálovej publikácii

Primárna zodpovednosť za príspevok. Názov príspevku. Poznámky k príspevku. In: Názov seriálu: Podnázov. Numerácia⁹, rozsah strán. ISSN.

- a) ŠMIRALA, J. Renesancia päťtisícročnej akupunktúry. In: *Zdravie*. 1978, roč. 34, č. 5, s. 10-13.
- b) ŠMIRALA, J. Renesancia päťtisícročnej akupunktúry. *Zdravie*. 1978, **34**(5), s. 10-13.

AMAJOR, L.C. The Cenomanian hiatus in the Southern Benue Trough, Nigeria. *Geological Magazine*. 1985, **122**(1), 39-50. ISSN 0016-7568.

3. Príspevky v elektronickej monografickej publikácii

Primárna zodpovednosť za príspevok. Názov príspevku. Poznámky k príspevku. In:

⁷ Pre označenie média vyberieme: [online] alebo [online seriál].

⁸ Použijeme len v prípade viacväzkového dokumentu, napr. Zv.1, na označenie dielu, v ktorom sa príspevok nachádza.

⁹ Pod numeráciou seriálu chápeme označenie roku, ročníka a čísla seriálu.

Primárna zodpovednosť za zdrojový dokument. Názov zdroja: Podnázov [označenie média]¹⁰. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Názov vydavateľa, Dátum vydania, Numerácia zdroja¹¹, rozsah strán¹². Dátum aktualizácie/revízie [Dátum citovania]. Názov edície, číslo zväzku. ISBN. Dostupnosť a prístup

STANKOVSKÝ, Ivan. Cvičné firmy na Slovensku. In: *Online Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie - Quo Vadis cvičná firma* [online]. Bratislava: ŠIOV, ©2009 [cit. 2011-08-10]. ISBN 978-80-225-2762-0. Dostupné na: <http://siov.sk/sccf/Data/prispevky.html>

RICHTER, Vít. Budou chodit do knihoen?. In: KOPÁČIKOVÁ, Judita, zost. *INFOS 2011: Zborník z 36. medzinárodného infromatického sympózia o nových výzvach 21. storočia pre pamäťové inštitúcie: Nové rozmery informačného univerza* [online]. Bratislava: Spolok slovenských knihovníkov, 2011, s. 239-249 [cit. 2011-08-01]. ISBN 978-80-970693-0-8. Dostupné na: <http://vili.uniba.sk/AK/INFOS2011.pdf>

4. Príspevky v elektronických seriáloch

Primárna zodpovednosť za príspevok. Názov príspevku: Podnázov. In: Názov seriálu: Podnázov [označenie média]¹³. Vydanie. Miesto vydania: Názov vydavateľa, dátum vydania, numerácia¹⁴, rozsah strán [Dátum citovania]. ISSN. Dostupnosť a prístup

- a) SABOV, Peter. Rekonštrukcie historických knižníc v podmienkach Slovenskej národnej knižnice v Martine. In: *Knižnica* [online]. Martin: Slovenská národná knižnica, 2005, roč. 6, č. 1, s. 33-34 [cit. 2010-05-07]. ISSN 1336-0965. Dostupné na: http://www.snk.sk/swift_data/source/casopis_kniznica/2005/januar/33.pdf
- b) SABOV, Peter. Rekonštrukcie historických knižníc v podmienkach Slovenskej národnej knižnice v Martine. *Knižnica* [online]. Martin: Slovenská národná knižnica, 2005, 6(1), 33-34 [cit. 2010-05-07]. ISSN 1336-0965. Dostupné na: http://www.snk.sk/swift_data/source/casopis_kniznica/2005/januar/33.pdf

III. ČASTI DOKUMENTOV

1. Heslo v tlačnom slovníku, kapitola v monografii

Primárna zodpovednosť za slovník/monografiu. Názov slovníka/monografie: Podnázov. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Názov vydavateľa, Rok vydania. Názov edície, číslo edície. ISBN. Názov hesla, rozsah strán.

¹⁰ Pre označenie média vyberieme jeden z nasledovných výrazov: [online], [disk], [CD-ROM] alebo uvedieme bližšiu špecifikáciu: [online databáza], [online počítačový program], [elektronický mail], [digitálny obrázok], [audiosúbor], atď.

¹¹ Uvedieme len v prípade, ak má publikácia viac zväzkov.

¹² V prípade online publikácií, ktoré nie sú stránkované, tento údaj vynecháme.

¹³ Pre označenie média vyberieme: [online] alebo [online seriál].

¹⁴ Zapišeme označenie ročníka a čísla.

AUNICKÁ, Eva, et al. *Vreckový atlas sveta*. 1. slov. vyd. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2001. ISBN 80-8042-292-3. Ázia, s. 103-110.

2. Časť tlačenej seriálovej publikácie (konkrétne číslo)

Názov: Podnázov. Vydanie. Miesto vydania: Názov vydavateľa, Numerácia¹⁵. ISSN.

Journal of Ecology. British Ecological Society, 1984, **72**(3). ISSN 0022-0477.

IV. CITOVANIE CEZ SPROSTREDKUJÚCI ZDROJ

Odkaz na originálny zdroj. Zdroj: Odkaz na sprostredkujúci zdroj.

REPČÁK, Jozef. *Prehľad dejín kníhtlače na Slovensku*. Bratislava, 1984. Zdroj: DANIEL, David P. Vydania náboženskej literatúry v Levoči v období neskorej reformácie (do roku 1650). In: *Kniha '97-'98*. Martin: Matica slovenská, 2000, s. 91-95. ISBN 80-7090-569-7.

Zoznam bibliografických odkazov:

ISO 690: 2010, *Information and documentation – Guidelines for bibliographic references and citations to information resources*.

LICHNEROVÁ, Lucia, 2009. Metodické usmernenia pre písanie odborných textov: problematika citovania a odkazovania na klasické dokumenty: zásady a najčastejšie problémy. *Historia et theoria iuris*. 2009, **1**(2), 7-22. ISSN 1338-0133.

¹⁵ V oblasti numerácie zaznamenáme označenie konkrétneho ročníka a čísla seriálu, ktorý citujeme.